

Шаноўныя прадстаўніцы лепшай палавіны чалавечтва!

Праз два дні вы ўпершыню будзеце адзначаць у новым ХХІ стагоддзі і трэцім тысячагоддзі сваё свята. І ўжо адна гэта акалічнасць павінна надаць яму асаблівую ўрачыстасць і запамінальнасць. Тым больш, што ваш дзень спалучаюць з надыхадам вясны, ажыўленнем прыроды, спадзяннямі на добрую перспектыву, здэйсненнем запаветных задум і ўласных мар.

Горача і сардэчна віншуем усіх жанчын універсітэцкага калектыву з надыхадзячымі святам. Мочнага вам здароўя, асабістага і сямейнага дабрабыту, плён-

най працы, а студэнткам — выдатнай вучобы, актыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці, новых вышынъ у дасягненні пастаўленых мэт.

Мы перакананы, што жанчыны Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф.Скарэны — флагмана вышэйшай школы Палескага рэгіёна — і ў далейшым будуць памнажаць яго лепшыя традыцыі, з гонарам выконваць свае паўсядзённыя абязязкі на карысць нашай незалежнай, сувэрэннай Айчыны.

РЭКТАРАТ, ПРАФКОМ,
ПРАФКОМ СТУДЭНТАУ.

Дарите женінам себя,
Они на меншыне не согласны,
Они нежны и так прекрасны,
Лишь ради них живет Земля.

Дарите женщинам цветы,
Они к цветам питают слабость,
О, эта томная усталость
Их неподдельной красоты.

Дарите женщинам мечты.
Они безумно романтичны,
Прелестной стройностью — античны,
Природной нежностью — чисты.

Дарите женщинам любовь,
Ее без женщин не бывает,
От глаз небесных сердце тает.
Дарите женщинам любовь.

Станислав ГАЛКОВСКИЙ,
студент 2 курса физического
факультета.

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЭНЫ

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

№ 5 (998)

АЎТОРАК, 6 сакавіка 2001 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цена дараворная

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

Даволі насычаным быў парадак дня лютаяускага пасяджэння Савета універсітэта. Аб рабоце Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў далажкі ў яго дырэктар дацэнт А.А.Малахаў. Пяцігадовай дзеянасці Франка-Беларускага інстытута кіравання было прысвечана выступленне яго садырэктора дацэнта А.У.Гаўрылюка. Аб выніках атэстациі навукова-педагагічных кадраў універсітэта на вучоныя званні ў 2000 годзе праінфармаваў вучоны сакратар В.Ю.Залатарэнка.

Па інфармацыі начальніка вучэбнага аддзела Н.І.Папковай студэнтам назначаны імянныя стыпендыі.

Аб выніках фінансавай дзеянасці ГДУ за мінулы год Савету далажыла галоўны бухгалтар І.А.Курава, аб аздараўленні студэнтаў — старшыня студэнцкага прафкома Н.І.Колтышава.

На конкурснай аснове на вакантныя пасады адраны: дацэнт Л.С.Баннікава — загадчыкам кафедры тэорыі і практикі англійскай мовы, С.М.Дзегцяроу — ст. выкладчыкам кафедры фізічнага выхавання і спорту, доктар фізіка-матэматычных навук С.М.Курылкіна — прафесарам кафедры оптыкі.

Рэктар універсітэта прафесар М.В.Селькін зрабіў паведамленне аб стварэнні і першым пасяджэнні Савета рэктораў Рэспублікі Беларусь.

Былі разгледжаны таксама некаторыя іншыя пытанні універсітэцкага жыцця, па якіх прыняты аздаведныя рашэнні.

УРУЧАНЫ ДЫПЛОМЫ МІНІСТЭРСТВА

За якаснае кіраўніцтва навуковымі даследаваннямі студэнтаў нашага універсітэта Дыпломамі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь узнагароджаны прафесар кафедры агульнай фізікі І.М.Мельніченка, дацэнты: В.М.Капшай — з кафедры тэарэтычнай фізікі, Т.І.Панова — з кафедры бухуліку, кантролю і АГД, Л.В.Фядосенка — з кафедры эканомікі і кіравання вытворчасцю, В.К.Шынкарэнка — з кафедры беларускай літаратуры, загадчык кафедры камерцыйнай дзеянасці і фінансаў Р.Я.Кобрынскі, старшыня выкладчыкі: Я.А.Броўкін — з кафедры ўсеагульнай гісторыі, П.П.Верасовіч — з кафедры дыфураўнення, У.Я.Пашук — з кафедры геаграфіі.

Дыпломы Міністэрства ўручаны названым навукоўцам на пасяджэнні Савета універсітэта.

НЕ ЧАКАЕ СПАКОЮ ДУША

Сярод прафесарска-выкладчыцкага сastаву ГДУ — палова жанчын, і ў своеасаблівым "табелі аб рангах" у іх даволі высокі рэйтынг — ад асістэнта да доктара навук. Апошнюю з названых вучоную ступень у нас маюць чатыры прадстаўніцы слабага полу. Адна з іх — загадчык кафедры давузейскай падрыхтоўкі і прафарыентацыі Ірына Міхайлайна ЕЛІСЕЕВА.

Пра такіх як яна звычайна кажуць: "дзевялаўская жанчына". Пры гэтым азначэнні асацыятыўна ўяўляеш сабе строгую, патрабавальную асобу, якая ўсё падпрадкоўвае на карысць даручанай ёй справе. Але Ірыну Міхайлайну ў рамкі толькі такога вобразу ніяк не "уцінеш". Яе навуковыя, арганізацыйныя, адміністратарскія авабязкі як кіраўніка немалога па колькасці работніку кафедры, выкладчыцкай праца зусім не пе-правядаючы над такім якасцямі, як абавязніцца, сапраўдная жаноцкасць, прывабнасць і добрае пачуццё гумару. Усё гэта разам узятае арганічна спалучаеца ў яе характеристы, што работу асабу гэтай жанчыны цікаві і шматграннай.

Яе жыццё, як кажуць, у самым зеніце. І на гэтай наўмышшай адзнацы набытага вопыту ў І.М.Елісеевай ужо нямала здабытку і поспехаў — пройдзены шлях ад выпускніцы (з чырвоным дыпломам) фізічнага факультэта ГДУ да доктара тэхнічных навук. Каб дасягнуць гэтага, неабходны не толькі прыроджаны дапытлівы розум, але і сіла волі, цвёрдасць характару, мэтанакіраванасць. Усё гэта ў Ірыны Міхайлайны ёсьць яшчэ са школьнага гаду, якія прайшли ў невялікім гарадку Унеча, што на Браншчыне. І тады яна была лідэрам як

вучобе, так і ў грамадскім жыцці. А прыступкамі да апошняга высокага рубяжа сталі студэнцкая актыўная навуковая работа, вучоба ў аспірантуры ГДУ, абарона ў Інстытуце механікі металапалімерных сістэм НАНБ кандыдацтвам дысертациі, выкананай пад кіраўніцтвам прафесара Д.Р.Ліна, праца м.н.с. у НДС універсітэта, асістэнтам кафедры агульнай фізікі, ст. выкладчыкам кафедры псіхалагічнай дыягностыкі давузейскай падрыхтоўкі.

Рашэнне "засесці" за доктарскую было ў яе настолькі моцным і непераадольным, што пачала над ёй працаўць на ват без навуковага кансультанта. Хімія кампазіцыйных матэрыялаў — такім быў яе напрамак, Савета па абароне якога ў Беларусі няма. Абарона прайшла пасляхова ў Санкт-Пецярбургскім тэхналагічным універсітэце, дзе яе апанентамі былі вядомыя расійскія вучоныя.

Вось ужо два гады І.М.Елісеева ўзначальвае кафедру давузейскай падрыхтоўкі і прафарыентацыі. У адным з пакояў вучэбнага корпуса № 5, дзе яна размяшчаецца, неяк па-асабліваму ѽпла, утульна і прыгожа. Рука сапраўднай гаспадыні адчуваеца тут ва ўсім. І нібыта ў паслядзянне майго ўражання ад учаванага дэкану факультэта псіхалагіі і давузейскай падрыхтоўкі В.І.Яцухна, які зайшоў сюды па неадкладных справах, сказаў:

— Ірына Міхайлайна — вельмі контактны, камунікабельны чалавек, адначасова і строгі, і вясёлы, з ёй хутка можна вырашыць любое пытанне. Яна клапоціцца аб членах кафедры, але не пацерпіць з боку падначаленых недобрасумленых адносін да працы.

І ўсё гэта толькі на карысць агульнай справе — садзейніцаць у цесным узаемадзеянні з усімі факультэтамі універсітэта высокаякаснай падрыхтоўцы аўтадыпломаў для паступлення ў ГДУ, удасканалаўца прафарыентацыйную работу. Пачынаючы з бягучага года на кафедры выконваеца навуковая тэма, у рамках якой працуе навукова-метадычны семінар і праводзяцца штогадовыя абласныя канферэнцыі. Распрацоўваюцца крытэрыі ацэнкі ведаў аўтадыпломаў на ўступных экзаменах, а у перспектыве — стварэнне па кожнай дысцыпліне вучэбна-метадычнага камплекта, у які будуць уваходзіць спецыяльныя праграмы, тэсты, метадычныя дапаможнікі для аўтадыпломаў на настайнікаў.

Спраў і задум у калектыве кафедры шмат. Але невычэрпная энергія, ініцыятыўнасць яе загадчыка І.М.Елісеевай, якая да таго ж з'яўляеца на працы многіх гадоў прафоргам факультэта, членам прафкома ГДУ, безумоўна, дапамогуць іх пасляхова ажыццяўляць.

Т.ДУБЯК.
Фота У.Чысціка.

У ПАДМОГУ ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЕ

На падставе Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 71 ад 8 лютага 2001г. у мэтах аказання комплекснай падтрымкі развіццю вышэйшай школы ў Рэспубліцы Беларусь было прынята рашэнне аб стварэнні Рэспубліканскага савета рэктораў вышэйшых навучальных установ і зацверджана адвоведнае Палаўненне аб ім. Напрыканцы другой дэкады лютага адбылося яго ўстаноўчое пасяджэнне, на якім быў разгледжаны арганізацыйныя пытанні. Старшыней Рэспубліканскага савета рэктораў ВНУ абраны рэктар Белдзяржуніверсітэта А.В.Казулін.

Членам прэзідіума Рэспубліканскага савета рэктораў і састаршыней адной з яго камісій абраны рэктар нашага універсітэта, старшыня Савета рэктораў Гомельшчыны прафесар М.В.Селькін.

ПРЫВІТАЛЬНЫ АДРАС — ЮБІЛЯРУ

23-га лютага — у Дзень абаронцаў Айчыны і Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь — адзначаў свой 50-гадовы юбілей выпускнік 1976г. біялагічнага факультэта нашага універсітэта, а цяпер рэктар Мазырскага дзяржаўнага педагогічнага інстытута імя Н.К.Крупскай, доктар біялагічных навук, прафесар В.В.Валетаў. З нагоды гэтай падзеі ва ўзначальваемай ім ВНУ адбылося ўрачыстое пасяджэнне Савета інстытута, на якім было выказаны шмат цэплых слоў аб навукова-педагагічнай, арганізатарскай і грамадскай дзеянасці Валянціна Васільевіча. Яму быў ўручаны шматлікія памятныя падарункі.

Ад калектыву нашага універсітэта юбіляра цэпла павіншавалі і ўручылі яму прывітальны адрес і памятны падарунак рэктар, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, заслужаны работнік адукацыі Рэспублікі Беларусь, член Савета Рэспублікі М.В.Селькін і старшыня прафкома Г.І.Варатніцкі.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат, Выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты эканамічнага факультэта горача віншуюць асістэнта кафедры бухуліку, кантролю і АГД Бабына Інu Уладзіміраўну з выпадку зацвярдзення яе БелВАКам у вучонай ступені кандыдата эканамічных навук.

УДАСТОЕНЫ ПРЕМІІ ПРЕЗІДЕНТА

Савет спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў прыняў рашэнне аб заахвочванні педагогаў і вучоных за асабісты ўклад у развіццё здольнас-

цей адоранай моладзі. Другой прэміі ў памеры 108 тыс. руб. удастоены загадчык кафедры экалогіі нашага універсітэта кандыдат А.М.Кусянкоў. Віншаем!

НА ПЕРШЫХ ПРЫСТУПКАХ ДА МАРЫ

здольнасцямі. Без яе актыўнага ўдзелу не абыходзілася ні адно школьнага мерапрыемства. У вольны час яна асабліва любіла памалываць, правесці чаргове пасяджэнне Клуба вясёлых і заходлівых, завітаць у клас і пасцікавіца жыццём вучняў малодшых класаў, аказаць неабходную ім дапамогу. І заканамерна стала сапраўдным лідэрам школы, сакратаром яе пярвічнай арганізацыі Беларускага патрыятычнага саюза моладзі.

Вучобу ў школе Вікторыя закончыла з залатым медалём. І калі паўстала пытанне аб выбары будучай прафесіі, маці жадала і каб дачка пайшла яе шляхам — паупала на педагогічны факультэт. Але ніякія ўгаворы не дапамаглі. Вікторыя даўно пераканалася, як нялёгка цяпер даводзіцца настаўніку, асабліва вясковаму. А яе прывабіла юрыспрудэнцыя.

Паступала на юрфак Белдзяржуніверсітэта. Як заўсёды конкурс тут быў — не паразаць з іншымі. Толькі медалістай на кожнае бюджэтнае месца аказалася больш чым па абітурыенту. Словам, першая спроба (магчыма, з-за слабейшай падрыхтоўкі ў парапінанні з гарадскімі выпускнікамі школ, з-за адсутнасці волыту ці па якой-небудзь іншай прычыне) аказалася няўдалай.

Сталіцай давялося развітаца і паспрабаваць шчасці ў цэнтры Беларускага Палес-

ся. Праўда, ужо на платнай аснове. І тут ужо спадарожнічала ўдача. Вікторыя стала першакурсніцай юрыдычнага факультета нашага ўніверсітэта.

Сёлетні год для дзяўчыны са славутай Мазыршчыны — асаблівы. Па-першае, як і для яе аднакурснікі, ён стаў пачатковым у ХХІ стагоддзі і трэцім тысячагоддзі. Па-другое, адбыліся выпрабаванні першай у жыцці зімовай залікова-экзаменацыйнай сесіі. Вікторыя вытрымала іх на "выдатна". Нарэшце, у пачатку студзеня яна адзначыла сваё 18-годдзе. Значыць, восенню ўпершыню будзе прымаць удзел у выбарах. Яны ж будуть самымі важнымі. Нам давядзенца назваць імя свайго прэзідэнта. І калі пра гэта зайдзе размова, Вікторыя неяк прыкметна ажыўілася, як бы хацела падзяліцца сакрэтам, за каго мае намер аддаць свой голас. Але і без тлумачэння было відавочна, каго яна хоча бачыць кіраўніком нашай незалежнай суверэннай дзяржавы. Гэта, канешне, не прадстаўніка шматхвалявай, шматабяцаючай, падтрымліваемай і фінансуемай з-за рубяжа апазіціі, а вонятнейшага кіраўніка і палітыка, хто будзе мець самы высокі рэйтинг у сваіх выбарчыках.

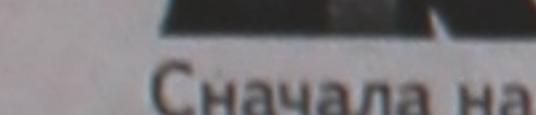
Б.ВАЛОДЗІН.

На здымку: Вікторыя Савошчанка.
Фота У.Чысціка.

ЧТО ПЛЮКЕ ПО-ИСТОЧЕНИЮ КРАСИВАЯ ЖЕНЩИНА?

Женщина — грезы, мечта и желанье,
Радость, услада, утеха в беде.
Женщина — дружба, любовь, упование,
Спутница жизни, подруга в нужде.

Женщина — ноша, обуз,
страданье,
И бескорыстный помощник в труде.
Женщина — мири всего половины,
Мощный рычаг и солнце в семье!

Сначала надо принять себя такой, какая есть, и найти свою индивидуальность. Молодые люди обращают внимание не на цвет глаз, а прежде всего на красоту взгляда. Очарование девушки придает не столько ладная фигура, сколько красивые жесты и изящная походка. По походке, осанке, жестам девушки можно сразу сказать, будет она пользоваться успехом у мужчин или нет. Самая красивая и модная одежда уродливо выглядит на девушке, которая не умеет ее носить. А вот заняться этим серьезно, выработать свою, особенную манеру держаться, найти и развить свою «изюминку» под силу любой женщине.

Умная женщина — та, в обществе которой можно держать себя как угодно глупо. **П.Валері.**

Мужчина велик на земле и в веках, но каждая йота его величия выросла из женщины. **У.Уитмен.**

Природа сказала женщине: будь прекрасной, если можешь, мудрой, если хочешь, но благородной ты должна быть непременно. **П.Бомарше.**

Женский инстинкт стоит прозорливости великих людей. **О.Бальзак.**

Кто не видел влюбленной женщины, тот не может сказать, что такое женщина. **Т.Готье.**

Женщины, как и сны, никогда не бывают такими, какими хочешь их видеть. **Л.Пиранделло.**

Слезы — женское красноречие. **Ш.Сент-Эврemon.**

Уважать женщин — это долг, которому всякий честный человек должен повиноваться с рождения. **Лопе де Вега.**

Бог делает женщину прекрасной, а дьявол — хорошенкой. **В.Гюго.**

(Продолжение. Начало в № 4)

О БИНАРНОМ ХАРАКТЕРЕ СОДЕРЖАНИЯ ПРАКТИКИ

Серьезного внимания заслуживает более совершенное определение содержания практики. Во многих методических работах и при проведении практики это содержание сводится главным образом к перечислению тех видов учебной и воспитательной деятельности, которые необходимо выполнить практикантом в школе или других учебных заведениях, где проводится практика. Однако это только одна ее содержательная сторона. Второй стороной содержания практики является система тех профессионально-педагогических умений и навыков, которые необходимо вырабатывать у себя студентам.

Таким образом, содержание

практики носит по существу бинарный характер, что имеет немаловажное значение для ее проведения. Например, важно не только спланировать и провести серию уроков различных типов, но и четко представлять, какими умениями и навыками следует овладеть студентам. Между тем часто бывает, что основной акцент делается только на проведении и анализе уроков практикантов и не обращается должного внимания на то, как происходит у последних процесс выработки учебно-воспитательных умений и профессионально-личностных свойств и качеств.

ЭТАПНОСТЬ ПРАКТИКИ И ТЕХНОЛОГИЯ ТРЕНИРОВОЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ

Необходимость и в более рациональном формировании у студентов самих дидактико-ме-

тодических и воспитательных умений и навыков как основы педагогической умелости. Процесс этот весьма сложный и включает в себя сначала неумелую деятельность, потом недостаточно умелую деятельность, затем деятельность более умелую, переходящую при настойчивой последующей тренировке в педагогическое мастерство. Все это обуславливает необходимость выделения в процессе практики ее отдельных содерхательных этапов, которые отражают указанную ступенчатость тренировочной деятельности студентов. К ним, в частности, относятся этапы: ознакомительно-адаптационной деятельности, пробно-тренировочной деятельности, закрепляюще-тренировочной деятельности и, наконец, тренировочно-оценочный. Наш опыт показывает, что выделение этих

зімовай сесіі — у лічбах

РЭЗЕРВЫ ЁСЦЬ...

Ідзе чарговы зімовай сесії, і студэнты паспелі ўжо забыцца на клопаты здавалася б яшчэ такай нядаўнай зімовай сесіі. Для кагосці яна была першай і таму асабліва хваляючай, а для астатніх — чарговым выпрабаваннем. Але ў любым выпадку яна патрабавала ад кожнага студэнта найвышэйшай сканцэнтраванасці, сур'ёзнасці, адказнасці. Як жа справіліся з гэтай задачай студэнты ГДУ? Гэта пытанне карэспандэнт нашай газеты адравала начальніку вучэбнага аддзела Н.І.ПАПКОВАЙ.

— Адзначу, што ў парайні з мінулагааднай зімовай сесій, адметных зрухай зараз у лепшы або горшы бок не адбылося. Сёлетні працент паспявячых студэнтаў па ўніверсітэту, якія здавалі сесію, склаў 81,2%. Але ў сувязі з тым, што на экзамены не з'явіліся па няуважлівых прычынах 267 юнакоў і дзяўчын 67 — па ўважлівых, абсалютны працент склаў 75,6%. Цяпер самым лепшым чынам зарэкамендавалі сябе студэнты факультэта замежных моў: у іх найвышэйшы паказык па ўзору — 95,8% (абсалютны працент — 87,3). За імі ўпэўнена ідуць будучыя біёлагі — 92,3% (92,1%), факультэт фізічнай культуры — 87,9% (71,4). "Залатую" сярэдзіну займаюць матэматыкі (87,5%), юрысты (83,4%), псіхологі — 82,2% (80%). Студэнты фізічнага факультэта дасягнулі рубяжу

82% (79,7%). Адолькавы ўзровень ведаў — 76,2% — у гістарычнага і эканамічнага факультэтаў. І ў ролі "замыкачых" апынуліся філалагічны — 71,5% (69,7%) і геолаг-геаграфічны факультэты (70,2%).

Падводзячы вынікі здачы экзамену, мы заўсёды асабліву ўвагу звяртаем на тое, як прашло выпрабаванне на веды ў першакурснікі, і асабліва ў медалістай. З атрыманых, у прыватнасці, апошнімі адзнакамі заўважаеца вышэйшая паспяховасць выпускнікоў гарадскіх школ, ліцэяў. Юнакі і дзяўчата з сельскай мясцовасці, на жаль, на першай сваёй сесіі замест добрых і выдатных адзнак атрымліваюць здавальняючыя. Сёлетні абсалютны працент паспяховасці першакурснікі склаў 72,5%. Ніводнай двойкі не атрымалі ў час першага "баявога хрышчэння" будучыя правазнаўцы і першакурснікі факультэта замежных моў.

"Вызначыліся" у адваротным плане студэнты гістарычнага, геолаг-геаграфічнага факультэта "Эканоміка і кіраванне вытворчасцю". Тут выкладчыкі паставілена шмат двоек. Пасля праведзенага аналізу лічбаў выгад напрощаеца адзін: шмат яшчэ неабходна працаўніцца кіраўнікам факультэта, выкладчыкам кафедр, а галоўнае, самім студэнтам, каб павышаць узровень паспяховасці ва ўніверсітэце. Рэзервы для гэтага ёсць. Яны — у больш сур'ёзных адносінах да вучобы і адказнасці за яе вынікі.

АБ ДЗЕЙНАСЦІ ВЕТЭРАНАЎ

Ва ўніверсітэце адбыўся агульны сход універсітэцкай арганізацыі ветэранаў вайны, працы і ўзброеных Сіл. Са справаздачай аб работе за 2000 год выступіў старшыня яе Савета палкоўнік у адстаўцы А.А.Косцікаў.

У амбэркаванні справаздачы прынялі ўдзел А.С.Калугін, П.Ф.Мажайскі, старшыня прафактоў Г.І.Варатніцкі і інш.

Работа названай грамадскай арганізацыі за справаздачны перыяд прызнана здавальняючай. Яе ўдзельнікі выбралі дэлегатаў на

ПРА НЕЗАБЫУНЫ ПОДЗВІГ

Напярэдадні свята — Дня абаронцаў Айчыны і ўзброеных Сіл Рэспублікі Беларусь цэпля і сардэчна сустракалі першакурснікі філалагічнага факультэта ганаровых гасцей: старшыню Савета ветэранаў ГДУ палкоўніка ў адстаўцы А.А.Косцікаў і члена абласнога Савета афіцэраў палкоўніка ў адстаўцы У.У.Клыгу.

За плячыма ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны са шматлікімі ўзнагародамі на грудзях — суроўая школа жыцця, цяжкія франтавыя шляхі-дарогі, горыч страт баявых сяброў і радасць перамогі над фашысцкімі захопнікамі, воінская служба ў мірны час. Яны на гадалі студэнцкай моладзі гісто-

рыю ўтварэння ўзброеных Сіл краіны, падзяліліся сваімі ўспамінамі аб баявых аперацыях, у якіх удзельнічалі, заклікалі быць патрыётамі сваёй Айчыны, мацаваць яе абароназдольнасць.

Удзячныя слухачы падарылі гасцям на памяць кнігі, пачаставалі смачнымі тортамі, а студэнты гр. Б-6 выступілі з інсценіроўкай Калядных вячорак.

Арганізатор сустрэчы дацэнт кафедры гісторыі Беларусі Т.І.Язэпава падзякаўвала ветэранам за іх цікавыя расказы, павіншавала ся зімовай сесіі атактаванне на новыя сустрэчы з імі ў студэнцкіх аўдыторыях ГДУ.

ПАМЯТКА К ПЕДАГОГИЧЕСКОМУ

этапов придае ходу практики цэленаправленны и более продуктивны характар.

Но и сама тренировочная деятельность по непосредственной выработке педагогических умений и навыков имеет свою специфическую технологию. Первым элементом этой технологии является то, чтобы студент конкретно определял ее целевую направленность. Например, идя на урок, студенту следует ставить перед собой цель овладеть различными методами изложения нового материала или эвристическими приемами стимулирования учебной работы. В других же случаях в качестве таких конкретных целей может быть выбрана умение соединять обучение и воспитание, развитие у себя культуры отношений с учащимися. Коечко может сказать, что все эти цели

обычно ставятся и достигаются одновременно и в тесной связи между собой. Частично это так. Однако нельзя забывать, что тренировочная деятельность в этом случае может осуществляться на основе недостаточно сформированных умений и навыков. И вот, чтобы ее усовершенствовать и перевести в стадию более высокой умелости, студенту и нужно ставить специальные цели. Но делается это далеко не всегда, что следует считать существенным упущением.

Исключительно важной в технологии тренировочной деятельности практикантов является следующая деталь. Поскольку всякая первоначальная деятельность обычно носит неумелый характер, нужно добиваться того, чтобы эта деятельность осуществлялась

Конкурсы

ПРЕМІІ — МАЛАДЫМ

15 мінімальных заработка плат кожная за вынаходніцую дзейнасць;

— чатыры прэміі ў памеры 10 мінімальных заработка плат кожная за ўдзел у выкананні фундаментальных даследаванняў.

УМОВЫ КОНКУРСУ

Работы, якія падаюцца на конкурс, могуць быць індывідуальнымі і калектывнымі да трох чалавек.

На конкурс прадстаўляюцца навукова-даследчыя работы, якія атрымалі прызнанне навуковай грамадскасці (апублікованыя ў друку, даложаныя на навуковых канферэнцыях не ніжэй рэспубліканскага ўзроўню) і ўтрымліваюць рашэнні важных для науки, вытворчасці, эканомікі і сацыяльнай сферы задач.

Работы, што раней былі ўзнагароджаны іншымі конкурсныімі прэміямі, да разгляду не прымаюцца.

Да ўдзелу ў конкурсе дапускаюцца маладыя навукоўцы і спецыялісты, якія маюць не менш 3 публікацый у міжнародных або рэспубліканскіх часопісах. Пры гэтym усе публікацыі павінны

Гомельскі ўніверсітэт

быць выкананы на працыгутрох гадоў, што папярэднічалі праўядзенню дадзенага конкурсу.

Вылучэнне кандыдатаў ажыццяўляюць вучоныя Саветы, Саветы маладых вучоных ВНУ, навуковых, праектных і доследна-канструктарскіх арганізацый, а таксама навукова-тэхнічныя і тэхніка-еканамічныя Саветы прадпрыемстваў і арганізацый Гомельскай вобласці.

Матэрыйялы будуть прымацца да разгляду з 1 кастрычніка да 1 лістапада 2001 года.

**НА ЛЕПШУЮ
НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧУЮ
РАБОТУ**

Аб'яўлены конкурс на лепшую навукова-даследчую работу нашага ўніверсітэта. Ен праводзіцца ў трох этапы: кафедра — факультэт — конкурсная камісія.

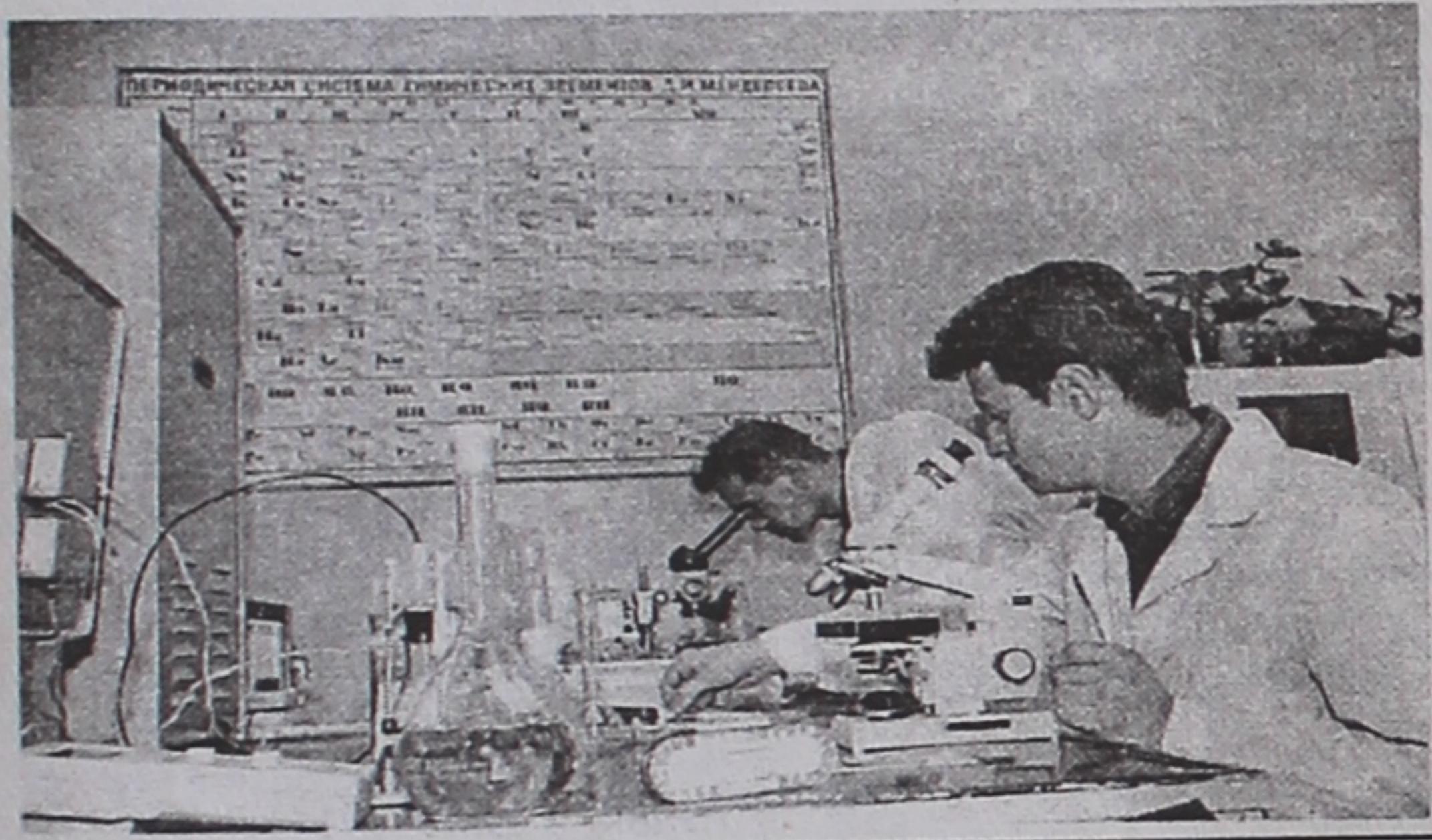
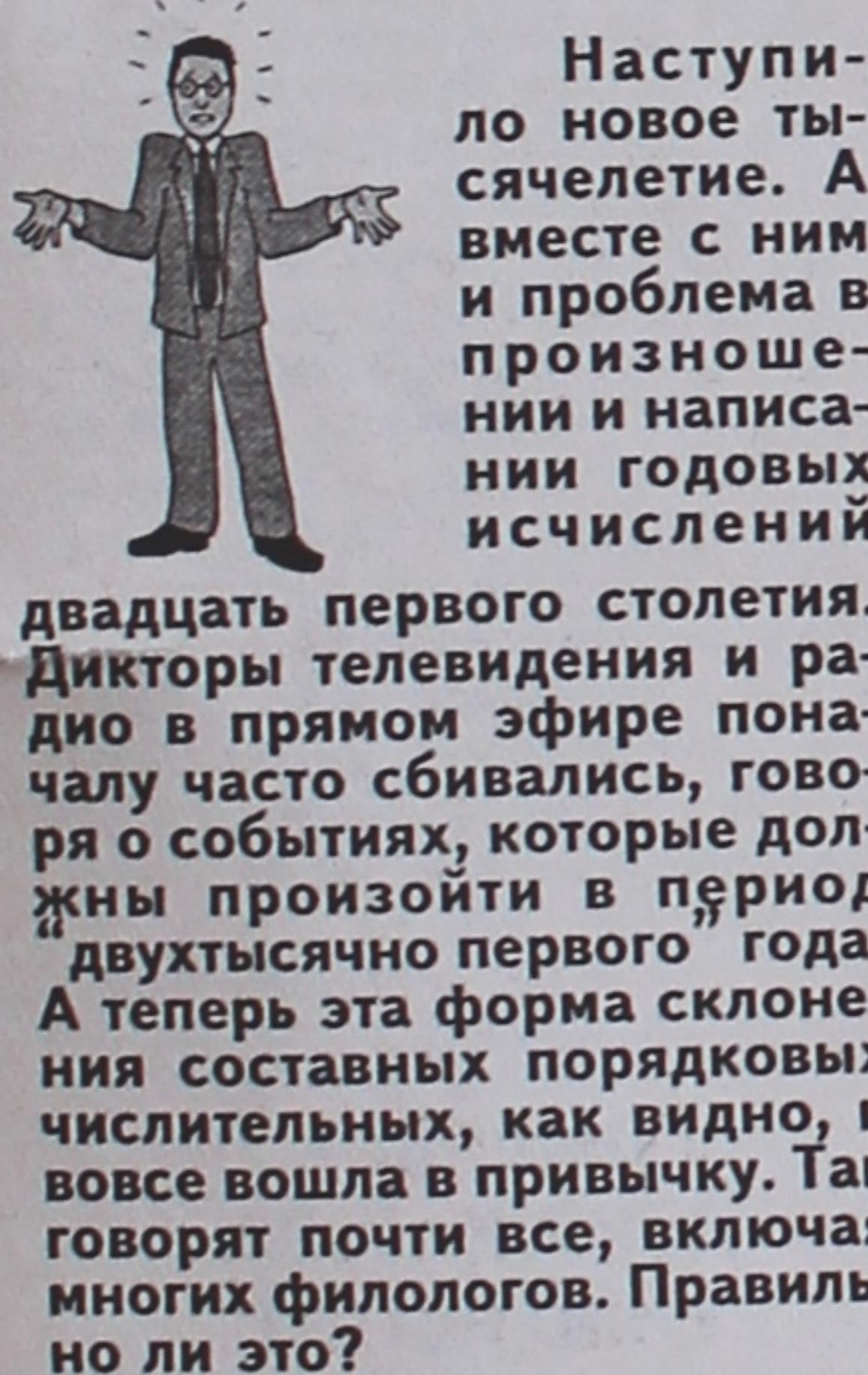
Работы ў конкурсную камісію неабходна прадставіць да 30 сакавіка 2001 года.

За даведкамі звяртацца ў службу НТЦ навукова-даследчага сектара: 5 корпус, кабінет 4-9, тэл. 57-77-11.

На кафедры батанікі і фізіялогіі раслін біялагічнага факультэта нашага ўніверсітэта значная ўвага ўдзялецца паляпшэнню навуковых даследаванняў.

На здымку: аспірант Уладзімір Собчанка і асістэнт кафедры Аляксандр Гарнасталёў за вывучэннем марфалагічнай структуры і біяметрычных паказчыкаў паддоследных раслін.

Фота У.Чысціка.

Правильно ли мы говорим?**ЧТО НАМ ДЕЛАТЬ С "ДВУХТИСЯЧНО ПЕРВЫМ ГОДОМ"?**

Наступило новое тысячелетие. А вместе с ним и проблема в произношении и написании годовых исчислений двадцать первого столетия. Дикторы телевидения и радио в прямом эфире поначалу часто сбивались, говоря о событиях, которые должны произойти в период двухтысячно первого года. А теперь эта форма склонения составных порядковых числительных, как видно, и вовсе вошла в привычку. Так говорят почти все, включая многих филологов. Правильно ли это?

Думаю, что на склонение числительного с двумя тысячами оказал влияние предыдущий год, который мы называем "двухтысячным". Однако если верить авторам учебников по русскому языку, то при склонении "в со-

ставных порядковых числительных" изменяется только последняя часть, а все остальные остаются без изменения" (Розенталь Д.Э. Современный русский язык. — М., 1991. — С. 270).

И, правда, как мы писали и произносили порядковые исчисления годов в минувшем тысячелетии? Мы говорили: "Я выхожу на защиту диссертации в тысяча девятьсот девяносто восьмом году" (не в тысяче девятьсот девяносто восьмом!). Ведь никогда не было формы "в тысячу девятисотом" году, всегда говорили и писали "в тысяча девятисотом году", "в тысяча девятьсот первом году".

Вряд ли исчисления двухтысячных годов должны изменить свою парадигму склонения. Исходя из установленных в русском и белорусском языках правил склонения составных порядковых числительных мы, вероятно, должны говорить: "был составлен план научной работы на две тысячи первый — две

тысячи пятый годы" (а не "на двухтысячно первый" или "две тысячи первый"). Другое дело — склонение сложных слов в составе количественно-именного сочетания (счетного оборота) с порядковым числительным и словом "лет" (месяцев, дней, часов) типа "две тысячи", "пятисотлетие", что в результате даст форму "две тысячи пятисотлетие". Или, применительно к реальному времени третьего тысячелетия, мы должны будем говорить, что в 2001-м году весь христианский мир отпразднует "две тысячи одиннадцатый Рождество Христово".

Таким образом, летом две тысячи первого года абитуриенты всех городов и весяй Белорусского Полесья будут штурмовать наш университет.

Если я не права, пусть кто-то докажет обратное.

**Т.АВДОНИНА,
доцент кафедры довузовской подготовки и профориентации.**

ности: консультацию у преподавателя-методиста или учителя по содержанию, целям и методике предстоящего урока или внеклассной работы; проработку содержания урока или воспитательного мероприятия по учебнику и другим пособиям; разработку плана-конспекта или развернутого рабочего плана занятий; обсуждение этого плана-конспекта с учителем или руководителем практики; работу по усвоению содержания плана-конспекта занятий путем его активного воспроизведения; двухтрехразовое практическое имитационное проигрывание методики проведения занятий.

Мы убедились, что когда студент осуществляет элементы этого методического алгоритма, он ощущает свою надежную подготовленность к занятиям и идет в класс с определенной верой в успех. Именно таким образом

студенты довольно быстро переходят от этапа пробно-тренировочной деятельности к деятельности закрепляюще-тренировочной и в конце практики проводят занятия с учащимися с довольно ощутимым успехом. Естественно, что постепенно более рациональным и скжатым становится осуществление методического алгоритма подготовки к урокам и воспитательным мероприятиям, а студенты быстрее и основательнее овладевают профессионально-педагогическими умениями и навыками.

**И.ХАРЛАМОВ,
профессор, акаадемік НАН
Беларусі, зав. кафедрай
педагогікі.**

**В.ГОРЛЕНКО,
доцент кафедры
педагогики.**

(Заканчэнне ў наступным
нумары газеты).

Памяць

З КАГОРТЫ ВЫДАТНЫХ АЛГЕБРАІСТАЎ

У развіццё вышэйшай школы на Гомельшчыне вялікі ўклад унёс доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар С.А.Русакоў. Яго навуковая і педагогічная дзейнасць садзейнічала павышэнню ўзроўню матэматычнай адукацыі як у Гомельскім дзяржуніверсітэце імя Ф.Скарыны, так і у Беларускім дзяржуніверсітэце транспарту.

Сяпан Афанасьевіч нарадзіўся ў вёсцы Будовы Лог Добрушскага раёна ў сялянскай сям'і. Па заканчэнні Гомельскага педінстытута імя В.П.Чкалава быў рэкомендаваны ў аспірантуру.

Так ён стаў вучнем акаадэміка С.А.Чуніхіна, які ў той час узначальваў кафедру вышэйшай матэматыкі Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту.

Ужо ў самым пачатку сваёй навуковай кар'еры С.А.Русакоў атрымаў выдатныя вынікі і доказаў тэарэмы, якія цяпер уваходзяць у манаграфіі і даследаванні па алгебры. Уздоўж кандыдацкай дысертацыі маладога вучонага быў такім высокім, што яе прынялі да абароны ў вядучым навуковым цэнтрамі краіны — Матэматычным інстытуце Акадэміі навук СССР. У час абароны, якая прайшла вельмі паспяхова, адзін з выдатных савецкіх матэматыкаў, лаўрэат Дзяржжаўнай прэміі А.І.Кастрыкін адзначыў, што С.А.Русакоў атрымаў шэраг тонкіх і цікавых вынікаў, якія маюць перспектыву развіцця. Цяпер, з вышыні пройдзеных гадоў, гэта прадбачанне поўнасцю апраўдалася.

Стайшы кандыдатам навук, Сяпан Афанасьевіч на дасягнутым не спыніўся. Яго навуковыя артыкулы перыядычна публіковаліся ў вядучых матэматычных часопісах, у тым ліку ў "Докладах Академіи наук СССР".

Навуковая дзейнасць С.А. Русакова на працыгутрох гадоў праходзіла ў Гомельскім аддзяленні Інстытута матэматыкі Акадэміі навук нашай рэспублікі. Адначасова ён вёў і выкладчыцкую працу, удасканальваў сваё лектарскае майстэрства. Яго памятаюць як аднаго з арганізатораў кафедры алгебры і геаметрыі, якая была створана ў бытлым Гомельскім педінстытуце.

Ужо ў далёкім 1968 годзе ў Гомелі праходзіла Усесаюзная алгебраічная канферэнцыя, членам аргкамітэта якой з'яўляўся С.А.Русакоў. На той форум матэматыкаў сабралася звыш 300 навукоўцаў, з удзелам якіх прынялі раашэнне ў падтрымку ад-крыцця ў горадзе над Сожам дзяржжаўнага ўніверсітэта. І на наступны год ён быў адкрыты. Так пачыналася гісторыя ГДУ і далейшы рост Сяпана Афанасьевіча як універсітэцкага лектара. Тут яшчэ задоўга да абароны ён атрымаў вучонае званне прафесара і гэта было зусім спраўядліва, так як яго выкладчыцкае майстэрства даўно дасягнула прафесарскага ўзроўню.

А ў тым, што Сяпан Афанасьевіч стане доктарам, нікто з яго калег, у тым ліку і аўтар гэтых радкоў, не сумніваўся. Гісторыя ствараеца людзімі, якія самі становяцца гісторыяй. Сяпан Афанасьевіч Русакоў — адзін з тых, пра каго заусёды будуть успамінаць з удзячнасцю.

Л.ШАМЯТКОУ,
ганаравы рэктар
Гомельскага
дзяржуніверсітэта імя
Ф.Скарыны, член-карэспандэнт НАН Беларусі,
доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар.

На геолого-географическом факультете был проведен конкурс на лучший фантастический рассказ, победителями которого стали студенты пятого курса Олеся и Сергей Сергеевичи. Предлагаем вниманию читателей их рассказ.

50 ЛЕТ СПУСТЯ

Проснулась я от того, что кто-то тряс меня за плечо; выработанная годами привычка заставила меня подскочить на кровати, — иначе будильник стукнет током. Как только я спустила ноги с кровати, на меня напрыгнул халат и тапочки (один тапок промазал и разбился о стену).

С мыслями о регулировании тапкобросателя я отправилась на кухню, где Чуча (мой верный хомяк) уже накрыл на стол и ждал похвалы. Вдохнув зубную пасту и разбудив мужа, я села за стол (Сергей вскоре присоединился). Мы решили, что Сережа немного опоздает, т.к. ему необходимо сходить к врачу, иначе из-за гайморита у него зарожают носовые пазухи.

Пора в универ. Мы с Серым, как учащиеся 23 курса Повышенной ступени образования, на которую после 2020 года перешла большая часть населения Планеты, не должны опоздать. Помнится, еще когда-то, в пошебонскую старину, когда население Планеты делилось на страны и были деньги, за опоздания могли лишить стипендии. Но это уже в прошлом.

Обучение у нас теперь индивидуальное — максимум 3 человека. Сегодня я была одна. Появилась Н.Н. в своем ультрамодном энергетическом костюме, с электроподогревом. «Здравствуйте, Н.Н.» — подумала я.

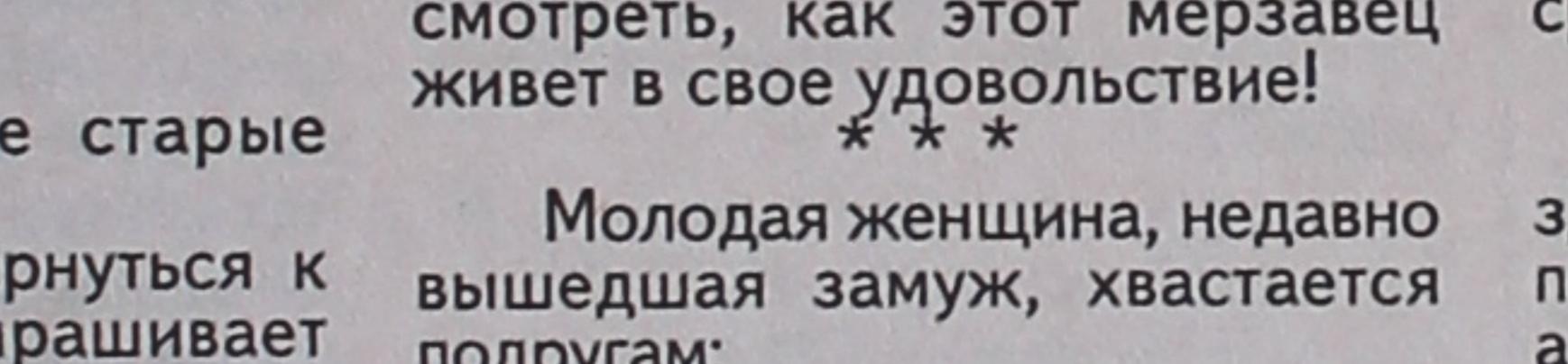
«Здравствуй, Олеся, что, остальных сегодня не будет?» — подумала она.

Между парами я не стала выходить из аудитории. И вдруг за окном я заметила мохнатую голову Сережки: «На уровне четвертого этажа и без шлема?!» На что мой муж-озорник ответил:

УЛІБНИТЬСЯ!

— Да, не могу спокойно смотреть, как этот мерзавец живет в свое удовольствие!

Молодая женщина, недавно вышедшая замуж, хвастается подругам:

Встретились две старые подруги.

— Ты решила вернуться к своему мужу? — спрашивает одна.

Заўвагі робіць калега

Больш за год спартклуб нашага ўніверсітэта ўзначальвае Барыс Мікалаевіч Гіль. Тэрмін дастатковы, каб ацаніць тое, што змагла зрабіць гэта грамадская арганізацыя пры новым кіраўніку.

Любая грамадская арганізацыя абавязана мець план работы, які павінен зацвярджацца на пасяджэнні спартклуба. Другі год спартклуб працуе без плана.

Ствараецца ўстойлівае ўражанне, што спартклуб з'яўляецца структурным падраздзяленнем факультета фізічнай культуры, а не ўсяго ўніверсітэта.

Б.Гіль — рэдкі госьць на пасяджэннях кафедры фізічнай выхавання і спорту, дзе аблізуваючыца пытанні спартыўна-масавай работы на факультэтах.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даенных, асабістых імён, геаграфічных называў і іншай інформацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку аблікавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

НЕАПРАЎДАНЯ АДАСОБЛЕНАСЦЬ

Ёсць заўвагі да дырэктара спартклуба і ў намеснікаў дэкану па спартыўна-масавай работе. Так, напрыклад, тэрміны правядзення спаборніцтваў ва ўніверсітэце не ўзгадняюцца з намеснікамі дэканаў і не зацвярджаюцца на пасяджэннях спартклуба.

Не было ніводнага пасяджэння спартыўнага клуба і трэнерскага савета. А дзе падвядзенне вынікаў на лепшага трэnera-выкладчыка па выніках спартыўнага года?

Без папярэдняй згоды Б.Гіль назначае галоўных суддзяў на ўніверсітэцкія спаборніцтвы, чым выклікае непавагу калег.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.

Спаборніцтвы праходзяць будзённа: без урачыстага адкрыцця і закрыцця спаборніцтваў, іншымі словамі спаборніцтваў.